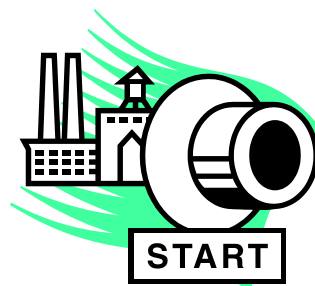

Startkártya

Tudnivalók a START programról

2006. június végéig még párhuzamosan működik a START Programmal a 2005. év elejétől bevezetett pályakezdő kedvezmény-rendszer is, amelynek keretében a 9 hónapos foglalkoztatás leteltét követően megfizetett társadalombiztosítási járulék felét a munkáltatónak vissza lehet igényelni. A 9 hónapos foglalkoztatás befejezését követően mind a fiatalnak, mind a munkáltatónak lehetősége nyílik a START-kártyához fűződő kedvezmények érvényesítésére.

A START Program legfontosabb elemei

- a. Pályakezdő fiatalok első ízben történő elhelyezkedésének elősegítése, vagyis nagyobb esély biztosítása olyan pályakezdő fiatalok számára, akik önerejükből - támogatás nélkül - még nem tudtak elhelyezkedni (munkaviszonyt létesíteni, ide értve az ösztöndíjas jogviszonyt is). Munkaviszony alatt a magyar jog hatálya alá tartozó munkaviszonyt, (közszolgálati, közalkalmazotti jogviszonyt, bírósági és igazságügyi, valamint ügyészségi szolgálati jogviszonyt, hivatásos nevelőszülői jogviszonyt, fegyveres testületek és rendvédelmi szervek hivatásos és szerződéses állományú jogviszonyát, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyt) kell érteni.
- b. Munkatapasztalat szerzés biztosítása, azaz az erre rendelkezésre álló két évben a munkáltatók elvárásainak megfelelő felkészültségű, "kész" munkavállalóvá válás elérése,
- c. A munkáltatók ösztönzése a pályakezdőkhöz kötődő, START-kártyán keresztül érvényesíthető járulékkedvezmény révén - melyet akár több munkáltatónál, egymást követő jogviszonyokban is felhasználhatnak a pályakezdők.

A programban való részvétel feltételei

1. Megfelelés a meghatározott pályakezdő kritériumoknak
A START Program szempontjából pályakezdő az a fiatal, aki a huszonötödik életévét, felsőfokú végzettségű esetén a harmincadik életévét még nem töltötte be, foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel, és (a munkába állást megelőzően) érvényes START-kártyával rendelkezik.
2. Munkahelyre történő első belépés
Csak olyan fiatalok vehetnek részt a programban, akik a tanulmányaik befejezése és a START Programba történő belépés között még nem dolgoztak, azonban az első munkahely megítélése szempontjából nem kell figyelembe venni a tanulói és a hallgatói időszak, illetve az iskolai szünet időtartama alatt létesített foglalkoztatásra irányuló jogviszonyokat, továbbá az iskola befejezését követő, alkalmi munkavállalói könyvvvel végzett munkát.
3. START-kártya kiváltása
  - o A START-kártya az adóigazolvánnyal azonos méretű, formájú, azt kiegészítő okmány. Tartalmazza a pályakezdő legfontosabb adatait, valamint a kiállítás keltét és a kártya érvényessége végének dátumát (amely főszabály szerint két évnél nem lehet hosszabb). A START-kártya egyben az ellenőrzés alapjául is szolgál, ezért azt a fiatalnak munkába álláskor át kell adnia a munkáltatónak.
  - o START-kártya kiváltására - 2005. október elseje óta - jogosult minden pályakezdő fiatal, aki megfelel a feltételeknek (a huszonötödik életévét, felsőfokú végzettségű esetén a harmincadik életévét még nem töltötte be, tanulmányait befejezte (megszakította, vagy abbahagyta), első ízben vállalt munkát, vagyis a tanulmányai befejezése és a kártya igénylése közötti időszakban nem volt még munkaviszonya). START-kártya kiváltására az is jo-

gosult (az egyéb, jogszabályban meghatározott feltételek mellett), aki 2005. január 1. és 2005. október 1-je között pályakezdőként vállalt munkát, amelynek befejezésére - a START Program hatálybalépésekor - 2005. október 1-jén, vagy ezt követően került sor.

Nem jogosult tehát Start-kártyára az a fiatal, aki

- a tanulmányai befejezése és a kártya igénylése közötti időszakban már dolgozott (foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesített), vagy,
  - aki 2005. január 1-je és 2005. október 1-je között pályakezdőként vállalt munkát (ide értve az ösztöndíjas jogviszonyt is), amelynek befejezésére a START Program hatálybalépése (2005. október 1-je) előtt (pl. 2005. szeptember 30-án) került sor.
- A kártya kiadására illetékes adóhatóság az állandó lakóhely, ennek hiányában az ideiglenes lakóhely, vagy szokásos tartózkodási hely szerint illetékes állami adóhatóság, ahol a pályakezdő az erre a célra rendszeresített 0534/START jelű nyomtatvány kitöltésével tesz nyilatkozatot arról, hogy megfelel-e a START-kártyára való jogosultság feltételeinek (melyek ismertetésére az előző pontban került sor). (A nyilatkozattételhez - diplomás fiatalok esetében - csatolni kell a felsőfokú végzettségét bizonyító oklevél, diploma másolatát - külföldön szerzett diploma esetén a honosított diploma és a honosítást illetve elismerést igazoló határozat hiteles másolati példányát).
  - A START-kártya (első alkalommal történő) kiadása díjmentes. Díjmentesen kell kiadni a START-kártyát akkor is, ha a korábban kiadott kártyán szereplő adat megváltozott, vagy téves, továbbá akkor is, ha az időközben megszerzett felsőfokú végzettség miatt módosul a kártya érvényességének hossza. Egyéb esetekben a kártya kiadásakor igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.
  - Ha a START-kártya ismételt kiadására a munkáltató hibájából (a kártya munkaadó általi őrzési kötelezettsége ideje alatt bekövetkezett lopás, elvesztés, megsemmisülés, vagy megrongálódás miatt) kerül sor, az igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség a munkaadót terheli.
  - A START-kártya elvesztését, megsemmisülését a kártya tulajdonosa köteles haladéktalanul, de legkésőbb az elvesztés, megsemmisülés tudomására jutásától számított három munkanapon belül az állami adóhatóságnál bejelenteni.
  - A START-kártya érvényességének időtartama a kiállítás keltének napjával kezdődik (a kiállítás kelte azonos a START-kártya igénylésére rendszeresített adatlap állami adóhatósághoz történő benyújtásának napjával, postai úton érkezett nyilatkozat esetén a kiállítás kelte az állami adóhatósághoz történő beérkezés napjához igazodik).

A START-kártya tehát főszabály szerint a kiállítás keltétől számított két évig érvényes, vagyis a kiállítás pillanatától "ketyeg".

Az "üresjárat" elkerülése érdekében célszerű ezért a fiataloknak először munkahelyet keresniük és csak a munkahely biztos ígéretének tudatában kiváltani a START-kártyát!

Különösen figyelni kell arra, hogy a START-kártya kiváltása megelőzze a munkaszerződés megkötését, illetve a munkába állást!

Támogatási lehetőségek a pályakezdőkért

Azok a munkaadók, akik vállalják a pályakezdők munkatapasztalat-szerzését, vagy az iskolai szakmai gyakorlat után alkalmazják a végzett fiatalot, bértámogatást kapnak a munkaügyi központoktól. Ez a támogatási forma megmarad és nem is változik, a járulékkedvezményt azonban 2005. október 1-jétől felváltja - kimenő rendszerben - a Start-program. A kártyát kiváltó fiatal után két évig jelentős kedvezményt vehetnek igénybe a pályakezdők foglalkoztatói.

Bértámogatás

A pályakezdő munkanélküliek ugyan nem jogosultak munkanélküli-segélyre, álláskeresői támogatásra, de elhelyezkedésük elősegítéséhez, képzettségük, szakmai felkészültségük javításához, a munkatapasztalat megszerzéséhez támogatást kapnak. Részleteit kormányrendelet szabályozza, az alap- és középfokot végzett pályakezdők 25 éves korukig, a felsőfokú végzettségűek 30 éves korukig kétféle speciális támogatásra jogosultak.

Munkatapasztalat-szerzési támogatás

Ezt az a munkaadó kaphat, aki legalább napi 4 órában szakképzetlen vagy szakképesítéssel rendelkező fiatalot foglalkoztat a munkaerőpiacon jól hasznosítható munkakörben. A támogatás a pályakezdő részére járó munkabér 50-100 százaléka lehet, és legfeljebb egy évig lehet igénybe venni. A támogatható munkakörök változnak, azt a megyei munkaügyi tanácsok határozzák meg.

Foglalkoztatási támogatás

Ez a szakképzett fiatalok - gyakorlati képzés helyén történő - továbbfoglalkoztatását ösztönzi. A támogatás a mindenkori minimálbér fele lehet. (Szakképzett pályakezdő esetén a 62 500 Ft fele, diplomás pályakezdő közalkalmazott esetén a legalább 112 000 Ft-nak a fele.) Legfeljebb 270 napra - 9 hónapra - igényelhető, ezt követően a munkaadót 90 napos foglalkoztatási kötelezettség terheli. A támogatások mindkét formája bértámogatás jellegű, melyeket a megyei vagy fővárosi munkaügyi központok nyújthatnak. Ha a munkáltatók és a fiatalok is megfelelnek a jogszabályi feltételeknek, akkor a munkaügyi szervezet mérlegelés nélkül adja a támogatást.

Start-program

Tavaly október elsejétől annak a munkáltatónak, aki pályakezdő fiatalot foglalkoztat, a munkába állás utáni első évben egységesen 15, a másodikban 25 százalékos közterhet kell fizetni a jelenlegi csaknem 35 százalék helyett. (Ez jelenleg a 11 százalékos egészségügyi, 18 százalék nyugdíj, 3 százalék munkaadói és 1,5 százalékos szakképzési hozzájárulásból áll.) Bár a fiatalok munkabérének nincs felső határa, a kedvezményt csak a minimálbér másfélszereséig, illetve felsőfokú végzettségük esetében a minimálbér kétszerese mértékig lehet alkalmazni. A Start-program minden 25. évét be nem töltött fiatalra, diplomásoknál a 30. életévet be nem töltöttre vonatkozik, akik első munkahelyükön dolgoznak. A nyári szünetben vagy az egyetemi évek alatt végzett munka ebben az értelemben nem számít. A Start-kártya két éven át követi a fiatal útját, amely egyben az ellenőrzés alapjául is szolgál. A pályakezdők a kártyát a lakóhelyükön illetékes APEH-kirendeltségen igényelhetik, az erre célra rendszeresített 0534/START jelű nyomtatvány kitöltésével kell nyilatkozniuk arról, hogy megfelelnek-e a jogosultság feltételeinek. A nyilatkozattételhez csatolni kell a felsőfokú végzettség esetén a diploma másolatát - külföldön szerzett diploma esetén a honosított diploma és a honosítást, illetve az elismerést igazoló határozat hiteles másolati példányát.

Az ösztöndíjas jogviszony megszűnését követően a diplomás pályakezdő is kiválthatja a Start-kártyát, azonban ösztöndíjas jogviszonyt ismételten már nem létesíthet, de a fennmaradó időben akár annál a munkáltatónál is tovább foglalkoztatható, ahol ösztöndíjasként volt alkalmazásban (kivéve közigazgatási ösztöndíjas), vagy más munkáltatónál vállalhat munkát.

A kártyát **csak egyszer lehet kiváltani**, s ezt akkor érdemes megtenni, ha már megvan a munkahely, mivel a kártya a kiváltás napjától érvényes és 24 hónap múltán lejár, vagyis nem jogosít tovább kedvezményre. A kártya egyébként egymást követő jogviszonyokban több munkáltatónál is felhasználható. Ha a Start-kártyával rendelkező pályakezdő egyidejűleg több foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban is áll, a foglalkoztatók közül az a munkáltató érvényesítheti a kedvezményt, aki a fiatal Start-kártyáját a foglalkoztatás időtartama alatt őrzi.

A program nagyobb érdekeltséget teremt a pályakezdő fiatalok legális, szabályosan bejelentett foglalkoztatására. Általános tapasztalat ugyanis, hogy a fiatalok jelentős része elkezdi ugyan dolgozni, de talán az átlagosnál könnyebben egyeznek bele, hogy ne jelentsék be a foglalkoztatásukat, vagy esetleg később veszik észre, hogy ezt elmulasztotta a munkáltató. Ők még kevésbé érzékenyek a biztonságra, kiszolgáltatottabbak, gyakran tájékozatlanabbak, mint idősebb társaik, hiszen ebben a korban a biztosítás szempontjából fontos dolgok, mint a nyugdíj vagy betegség esetén a táppénz még távolinak tűnnek.